

PETROCHEMICAL
PIPELINE
SERVICES

NEWSLINES

Nieuwsbrief voor grondeigenaren, pachters en gebruikers

NUMMER 11 - DECEMBER 2020

In deze editie

- > **PROJECTEN DIE IN 2020 VEEL VOETEN IN DE AARDE HADDEN**
- > **ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK TUSSEN HET VONDEREN EN KERENSHEIDE: MUNTEN, SCHERVEN, KARRESPOREN EN NEDERZETTINGEN**

PROJECTEN DIE IN 2020 VEEL VOETEN IN DE AARDE HADDEN

Projectmanager Toon Langenhuysen van PPS-Pipelines kijkt terug op de projecten waar PPS-Pipelines het afgelopen jaar druk mee was. De ARG (leiding van Antwerpen naar het Ruhrgebied) werd uit bedrijf genomen voor groot onderhoud. De PRB (van Rotterdam naar Beek) werd op drie plekken verlegd vanwege wegverbreding en -vernieuwing en ging op vier plekken verder de diepte in.

GROOT ONDERHOUD

De pijpleidingen die PPS-Pipelines beheert, worden periodiek geïnspecteerd. Aan de binnenkant gebeurt dat met een intelligent apparaat dat de wanddikte van de leiding meet. In september was de ARG aan de beurt voor deze inspectie waarvoor de leiding zo'n vijf weken uit bedrijf was. "Het afschakelen kost sowieso al een week", vertelt Langenhuysen. "De leiding moet namelijk eerst leeg, schoon, droog en drukvrij worden gemaakt voor er veilig aan gewerkt kan worden."

Naar aanleiding van het onderhoudsprogramma werd de leiding op 15 plekken aangepakt. Daar werd de leiding opgegraven en werden bestaande afsluiters vervangen door nieuwe. Ook werden enkele afsluiters bijgeplaatst. "We doen altijd zo veel mogelijk onderhoudswerkzaamheden tijdens een stop. Want het leeg maken van een leiding is kostbaar." De impact op de omgeving was beperkt, omdat de afsluitposten van de ARG vooral op eigen terrein liggen. De leiding kan de komende jaren veilig in bedrijf blijven.

DE DIEPTE IN

PPS-Pipelines onderhoudt de gronddekking van de pijpleidingen. Deze kan afnemen door groundbewerking of erosie. Voldoende dekking is o.a. belangrijk om probleemloos akkers om te kunnen ploegen. "Uit veldinspecties bleek dat de PRB op vier plekken onder weilanden was afgenomen. Na contact met de landeigenaren hebben we de leiding vrijgemaakt en op deze locaties over een langer traject geleidelijk en voorzichtig laten zakken. Om te beoordelen of de pijpleiding de hierbij optredende belasting veilig aan kan zijn sterkteberekeningen uitgevoerd."

VERLEGGEN VOOR NIEUWE WEGEN

Op maar liefst drie plaatsen moest de PRB worden verlegd vanwege de vernieuwing en verbreding van wegen. Bij Valkenswaard wordt de N69 verlegd. De A58 tussen Eindhoven en Tilburg wordt verbreed en de aansluitingen bij Moergestel en Best worden aangepast. In Limburg wordt de A2 verbreed tussen de knooppunten Kerensheide en Het Vonderen.

“Als we de leiding daar zouden laten liggen, zou deze voor een deel onder het nieuwe asfalt terecht komen en kunnen we deze ter plaatse niet meer controleren en beheren.

We namen de leiding eind oktober tijdelijk uit bedrijf. Zo'n 8,2 kilometer liep direct naast de A2 en moest dus worden verlegd. We pasten meteen ook het leidingtracé door de kern van Greatheide aan waardoor de PRB in de toekomst in een ongestoord tracé kan blijven liggen. Bij een project als dit zijn veel partijen betrokken waarmee we nauwkeurig moeten afstemmen. Denk aan Rijkswaterstaat, provincie Limburg, gemeenten Echt-Susteren, Sittard-Geleen en Stein, het waterschap en grondeigenaren.”

PPS-Pipelines moest hiervoor verschillende vergunningen aanvragen. Om deze vergunningen te krijgen, moesten diverse onderzoeken worden uitgevoerd (bodem, flora & fauna, niet gesprongen explosieven, archeologie ...). Voordat deze onderzoeken konden beginnen, werd een werkstrook met een breedte van 20 meter vrijgemaakt van bomen en struiken. “Het archeologisch onderzoek had meer impact op het voortraject dan we hadden gedacht. En dat in een doorlooptijd die toch al heel krap was. We moesten alle onderzoeken zelf regelen waar we bij andere verleggingsprojecten vaak gebruik kunnen maken van reeds uitgevoerde onderzoeken. Dat kostte meer tijd waardoor het archeologisch onderzoek en de uitvoering verleggingswerkzaamheden deels samenvielen en een goede afstemming heel belangrijk was. Door die goede afstemming met alle betrokken partijen, was er heel veel mogelijk en waren we toch op tijd klaar. Wat ook fijn is, is dat verkeer nergens hinder van ondervonden heeft.” zo besluit Langenhuysen. ■

ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK TUSSEN HET VONDEREN EN KERENSHEIDE:

MUNTEN, SCHERVEN, KARRESPOREN EN NEDERZETTINGEN

De A2 hoort bij de drukste wegen van Nederland. Het stuk tussen de knooppunten Het Vonderen en Kerensheide is een traject waar vaak files staan. Rijkswaterstaat begint in 2022 met de verbreding van dit traject. Om die verbreding mogelijk te maken, is zo'n 8,2 kilometer pijpleiding van PPS-Pipelines verlegd. Daar ging een archeologisch onderzoek aan vooraf. Dit werd uitgevoerd door Antea Group.

Het verleggen van een pijpleiding is een klus die niet geklaard kan worden zonder verwerving van alle 'toestemmingen' zoals omgevingsvergunningen en omgevingsonderzoeken zoals archeologisch onderzoek. Archeologisch onderzoek begint altijd met een archeologische voorstudie (bureaustudie). Soms is een bureaustudie voldoende, maar in dit geval was aanvullend veldonderzoek gewenst. Antea Group voerde beide onderzoeken uit, onder supervisie van Roel Eerden, Projectmanager Vergunningen & Procedures. Het bedrijf is BRL 4000 gecertificeerd, een belangrijke voorwaarde om archeologisch onderzoek te mogen doen.

“Ik ben blij dat we het vertrouwen van PPS-Pipelines kregen om deze opdrachten uit te voeren”, vertelt Eerden. “Uit het veldonderzoek kwam naar voren dat er sprake was van een hoge verwachtingswaarde voor archeologisch relevante vondsten. Dit maakte een diepgaand vervolgonderzoek noodzakelijk. Als je naar sporen zoekt uit verschillende periodes in het verleden, voel je je toch een beetje als Sherlock Holmes.”

“IK BEN BLIJ DAT WE HET VERTROUWEN
VAN PPS-PIPELINES KREGEN OM DEZE
OPDRACHTEN UIT TE VOEREN.”

Voorafgaand aan het veldonderzoek werd eerst onderzoek gedaan naar niet gesprongen explosieven (NGE). “We vonden onder meer een grote granaat. Die is meegenomen en elders tot ontploffing gebracht.” Na het NGE-onderzoek volgden proefboringen (prikken) en daarna was het de beurt aan een proefsleuvenonderzoek. De sleuven hadden een afmeting van 25 bij 5 meter en waren dieper dan waar de pijpleiding kwam te liggen. De grond werd per laag verwijderd met speciale graafmachines, bestuurd door iemand met verstand van archeologie. “Het gebied waar de leiding moest komen, verdeelden we met lijnen in blokken. De ligging van de sleuven bepaalden we aan de hand van de archeologische verwachting. Op een stuk land tussen Echt en Susteren stond mais. Daar moesten we dus een deel van weghalen voor ons onderzoek. PPS-Pipelines regelt dat soort dingen altijd heel netjes met eigenaren van de grond.”

NEDERZETTING OP PALEN

“Munten en vuursteentjes vind je altijd, maar de sporen kunnen ook minder tastbaar zijn. In het deel tussen Echt en Susteren troffen we niets spectaculairs aan, maar ter hoogte van Born vonden we interessante dingen, zoals het bewijs dat er ooit een houten karrenspoor liep, vermoedelijk in de IJzertijd. Ook vonden we sporen van een nederzetting met woningen op palen en van scherven aardewerk. Bij een archeologisch onderzoek heb je snel de neiging om maar door te blijven graven met extra sleuven, maar dat heeft ook zijn prijs. Alles wat we vinden, laten we bekijken door archeologen. In dit specifieke geval moesten dat archeologen zijn met voor Nederland bijzondere expertise van lössgrond.” De in de sleuven zichtbare sporen en vondsten zijn gefotografeerd, ingemeten en gedocumenteerd. De documentatie gebeurt al in het veld waar de resten zijn gevonden. De meeste vondsten blijven in de grond. Voorwerpen die wel worden opgegraven, gaan naar het provinciale archeologische depot.

BLOEDHETE ZOMER EN COVID 19

Meerdere mensen van Antea Group waren bij het project betrokken, Eerden noemt er twee specifiek: Wim Evers, de integrale projectleider Omgevingsvergunningen en Alex Brokke, de senior Archeoloog. Een vast team van vijf mensen was 2,5 maand voltijds met het project bezig. “De mannen in het veld hadden het niet gemakkelijk. Weet je nog hoe heet het afgelopen zomer was? Vaak waren mijn collega’s bezig in de volle zon en in de wind. Met extra beschermingsmaatregelen voor COVID 19. Mijn manier om hen te steunen was door af en toe water en koeken te brengen op gepaste afstand.” Van PPS-Pipelines hielden Mark Schalkx en Toon Langenhuisen zich samen met Antea Group vooral bezig met verwachtingsmanagement en afstemming met bevoegde partijen. “Er moeten veel lijstjes afgevinkt en stappen doorlopen worden voor je ergens toestemming voor krijgt. Voor vrijgave van iedere nieuwe proefsleuf hadden we goedkeuring nodig. Zaken afstemmen met alle betrokken partijen is een vak apart.”

TIJDSDRUK EN TROTS

Eerden vond het project uitdagend, interessant en intensief. Niet alleen de vondsten maakten het bijzonder, ook de tijdsdruk. “Normaal gebeurt het archeologisch onderzoek ruim voordat de aannemer begint. Bij dit project niet, de aannemer hijgde in onze nek. Als wij onze spullen nog aan het inpakken waren, staken zij hun schop al in de grond. Uiteraard dient een archeologisch onderzoek wel zorgvuldig uitgevoerd te worden. We groeven sleuven op twee tracédelen tegelijkertijd. Soms konden we een week niets doen, bijvoorbeeld omdat er nog een gesprek moest plaatsvinden met de grondeigenaar. Dan werkten we de week erna door in het weekend. Op deze manier werken kan alleen als je passie hebt. Ik ben er heel trots op hoe we dit project hebben aangepakt en uitgevoerd.” ■

WAT MOET U DOEN IN EEN NOODSITUATIE?

Heeft u een lekkage aan een pijpleiding geconstateerd, neem dan direct de volgende maatregelen:

- Stop direct met de (graaf)werkzaamheden;
- Ontruim de gevarenzone;
- Waarschuw Petrochemical Pipeline Services via het gratis noodnummer **0800 338 8000**;
- Alarmeer plaatselijke hulpdiensten: bel **112**;
- Geef de locatie en de grootte van het lek zo precies mogelijk door;
- Zet de wegen naar de gevarenzone af en leid het verkeer om;
- Houd omstanders op afstand;
- Verwijder alle ontstekings- en warmtebronnen uit de gevarenzone.

Ook beschadigingen zonder lekkage kunnen door de hoge druk in de leiding op korte of lange termijn een gevaar voor de omgeving opleveren. Neem daarom altijd de nodige veiligheidsmaatregelen (stap 1 t/m 3) en zet het gebied af. Petrochemical Pipeline Services zal de beschadiging vervolgens beoordelen en bepalen welke vervolgmaatregelen moeten worden genomen.

VRAGEN OF OPMERKINGEN?

Heeft u opmerkingen over deze nieuwsbrief? Of heeft u vragen over graven en werken in de nabijheid van onze pijpleidingen? De medewerkers van ons Pijpleiding Informatie Centrum helpen u graag verder. Wij zijn tijdens

kantooruren telefonisch bereikbaar op tel. **046 426 81 50**. Of stel uw vraag per e-mail: **TPI@PPS-Pipelines.com**. Wilt u meer weten over PPS-Pipelines en/of het voorkomen van graafschade, kijk dan op: **www.pps-pipelines.com**

COLOFON

Kloppen uw gegevens?

Eventuele wijzigingen in uw naam of adresgegevens kunt u per post of e-mail aan ons doorgeven.

PPS-Pipelines

Postbus 200, 6160 AE Geleen
tpi@pps-pipelines.com

Newslines is een uitgave van

Petrochemical Pipeline Services

Sanderboutlaan 21, 6181 DN Elsloo
Tel.: 0031 (0)46 426 8150
Mail: tpi@pps-pipelines.com

Redactie PPS-Pipelines

Vormgeving en Copy DimCoppen

Druk ARS Printmedia